

Məktəblilərimiz elmi axtarışlarda

Sabahın
alimləri iqtisadi
cəhətdən
səmərəli, ekoloji
cəhətdən effektiv
layihələrini
yarışdırıldılar

Fevralın 13-15-də "Sabahın alimləri" XII respublika müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqə Elm və Təhsil Nazirliyi, Genclər və İdman Nazirliyi, Təhsil İnstitutu, Heydər Əliyev Mərkəzi, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, həmçinin "bp-Azərbaycan" şirkətinin təşkilatçılığı ilə baş tutub.

Sayca XII olan növbəti elm yarışına məktəblilər 8 istiqamət üzrə qatılıblar. 3 gün ərzində Azərbaycan məktəblilərinin riyaziyyat, fizika və astronomiya, kimya, biologiya, tibb və sağlamlıq, ekolojiya və ətraf mühitin idarəələnməsi, mühəndislik, kompüter elmləri üzrə təqdim etdikləri elmi-tədqiqat layihələri dəyərləndirilir. Müsabiqə üzrə qeydiyyatdan keçən 486 layihədən 163-ü sərgide iştirak etmək hüquq qazanıb. Nəticədə I, II və III yerlərə layihələrin

müəlliflərinə diplom və medallar, fərqlənən şagirdlərə xüsusi mükafatlar, müsabiqə iştirakçılarının həbirinə isə sertifikatlar təqdim olunub.

Müsabiqə uğurla davam edir

"Sabahın alimləri" müsabiqəsi 2012-ci ildən bəri keçirilir. Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən ümumi təhsil müəssisələrinin IX-XI siniflərində təhsil andı şagirdləri əhatə edir. Əsas məqsədi məktəbliləri elmi axtarışlara sövq etmək, onların elmi və yaradıcılıq fəaliyyətini stimullaşdırmaqdır. Müsabiqə yolu ilə şagirdlərdə təqṣidi düşünne, problem həllətmə, vaxtin idarəələnməsi, natiqlik və ünsiyyət kimi müxtəlif bacarıqlar inkisaf etdirilir. Bu elm yarışı həm də ali təhsil müəssisələri və elmi təşkilatlarla ümumtəhsil məktəbləri arasında əlaqələri ge-

nışlaşdırmaçaya xidmət edir. Bu yolla məktəblilərimizin oxşar maraqları olan həmyaşlıları ilə şəbəkələşməsi tömən edilir.

Müsabiqənin şagirdlərimizin tələyində mühüm rol oynayan əsas nəticəsi isə Amerikada daha bir yarışa qatılmaq imkanıdır. Belə ki, yüksək elmi tədqiqat nəticələri əldə edən şagird bununla, sadəcə elmi-tədqiqat işinə meyilli və yaradıcılıq potensialını sübut etmir, həm də ABŞ-da keçirilən Intel İSEF - Beynəlxalq Elm və Mühəndislik Sərgisində ölkəsimi, məktəbinin, sinfini təmsil edir.

"Bir ölkənin təhsil sistemində 100 mindən çox uşaqlı elmlə maraqlanırsa..."

Müsabiqənin həm açılış, həm də bağlanması mərasimlərinə qatılan elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev

yev məktəblilər arasında keçirilən bu yarışın əhəmiyyətinə toxunaraq bildirib ki, şagirdlər arasında mühəndislik, riyaziyyat, fizika və kompüter elmlərinə maraqlı ildənlilik artır. Bu da I ixtisas qrupunda rəqabətin artması ilə nəticələnir:

"Mühəndislik ixtisasları üzrə qəbul olunmaq istəyənlər yüksək bal toplayır və onların hesabına riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə təhsil alanların da bali artır".

Nazir müsabiqə çərçivəsində STEAM yönümlü layihələrin üstünlük təşkil etdiyini vurgulayıb ki, bunu da məqsədyönlü işin nəticəsi hesab edib: "Ölkə rəhbərinin təpşiri və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın dəstəyi ilə 4 ildir ki, "STEAM" layihəsinin həyata keçiririk. STEAM İnnovasiya Mərkəzinin açılışı oldu, Bakıda Beynəlxalq "STEAM" festivalı keçirildi və həmin tədbirdə elmlə

maraqlanan şagirdlərimizi yaxınlaşdırmaq imkanı yarandı. Bu il 100 mindən artıq şagirdi STEAM ixtisaslı siniflərdə təhsilə celb etmişik. Bir ölkənin təhsil sisteminde 100 mindən çox uşaqlı elmlə maraqlanırsa, düşünürəm ki, həmin ölkənin gələcəyi pis olmamalıdır. Ancaq bir şərtlə ki, bu proses davam etməlsə olsun".

Nazir qeyd edib ki, bu sahədə aparılan işin nəticəsi bir neçə ilə görünəcək: "STEAM dərslerinin 5-6-7-ci siniflərdə keçildiyini nəzərə almaq, prosesin əmək bazارında təsirini 5-6 ildən sonra görəcəyik".

Məktəblilərimizin son illərdə həm ölkə əhəmiyyətli, həm də beynəlxalq yarışlarda göstərdiyi nəticələrə diqqət çəkən nazir Azərbaycan məktəblilərinin qatıldığı olimpiadalardan əlibə qayıtmadığını vurgulayıb: "Ümumdünya riyaziyyat olimpiadasında şagirdlərimiz 34-cü yeri tutdular. 200-ə yaxın ölkə arasında bu, çox yaxşı nəticədir. Çalışmalyıq ki, olimpiada qalibləri ölkədə qalib öz töhfələrini versinlər. Ancaq onların çoxu ya Dövlət Proqramı ilə, ya da universitetlərin dəvəti ilə təhsil almaq üçün xaricə üz tuturlar. Bu, özlüyündə pis xəber deyil, bir şərtlə ki, həmin kadrlar təhsillərini başa vurandan sonra ölkəmizə dönmək istəsinlər. Düşünürəm ki, bunun üçün hələ çox iş görməliyik".

Emin Əmrullayev "ActInSpace-2022" Azərbaycan hakatonunun qalibi olan UFAZ-in "Nexus" komandasının uğuruna da toxunaraq "Sabahın alimləri" müsabiqəsinin qaliblərinin bu uğurları davam etdirəcəklərinə inamını ifadə edib: "Fransanın Kann şəhərində keçirilən "ActInSpace" Beynəlxalq Finalında 1-ci yeri qazanan UFAZ tələbələri Ömer Nuruzada, Emin Xəlifeyev, Güllər İsləməlova, Sənan Çaharkama və Araz Şəfiyevdən ibarət "Nexus" komandası yanacaq serfiyyatının səmərəliliyi və karbon emissiyalarını azaltmaq üçün uçuş traiyektoriyalarını optimallaşdırın həll teklif edib və qalib olaraq "Airbus 310 Zero G" Quran-Pri mükafatını - çəkisizlik şəraitində uçuş imkanı əldə ediblər. "ActInSpace" Fransa Milli Kosmik Araşdırımlar Mərkəzi (CNES) və Avropa Kosmik Agentliyi (ESA) tərəfində təşkil olunan kosmik texnologiyaların cəmiyyət üçün istifadəsinə nozordə tutan beynəlxalq hakatondur. "Nexus" bu il yarışmadə 35 ölkənin 66 şəhərini təmsil edən komandalar sırasında qalib olub. Əminəm ki, "Sabahın alimləri" müsabiqəsinin bugünkü qaliblərinin de gələcəkdə belə uğurlu qələbələrinin şahidi olacaq".

Ölkəmizi Amerikada təmsil edəcək şagird gələn həftə seçiləcək

Onlar bu il elm dünyasında özürlərə cıçır açan məktəblilərimizi, sadəcə bir neçə nəfəridir. Aralarında fərqlənən, sabahın parlayan ulduzuna çevriləcək çox namizəd var. Elə həmin fərqlənənlərən biri də bir neçə ay sonra ölkəmizi Amerikada təmsil edəcək. Təhsil İnstitutunun direktoru Rüfət Əzizov "Azərbaycan müəllimi"నə bildirib ki, Intel İSEF - Beynəlxalq Elm və Mühəndislik Sərgisinə göndərilecek məktəblilər növbəti həftə seçiləcək.